

Finansministeren (N. Neergaard): Nogen retslig Forpligtelse paahviler der selvfølgelig ikke Lovgivningsmagten med Hensyn til denne Sag, men en moralsk Forpligtelse mener jeg dog, der paahviler den derved, at der udtrykkelig i de tidt citerede Pensionslove henvises til en Pensionering af de vedkommende Funktionærer efter Pensionslovenes Principper, og navnlig derved, at der har bestaaet en ubrudt Praksis ved de forskellige Tronskifter efter Grundlovens Givelse, saaledes at de paagældende maa have en saa tryk og berettiget Forventning, som det overhovedet er muligt at have i den Art Sager, om, at Lovgivningsmagten ved denne Lejlighed vil handle efter de samme Grundsætninger som tidligere.

Zahle: Det forekommer mig ikke rigtigt, naar den højtærede Finansminister paaberaaber sig Praksis som paalæggende det danske Folks Repræsentation en moralsk Forpligtelse til at bevilge Pensioner til Civillistens afskedigede Embedsmænd, thi under Behandlingen af det sidste Lovforslag herom blev der gjort megen Modstand mod, at man skulde pensionere Civillistens Embedsmænd, og det blev udtrykkeligt lovet den Gang, at der skulde blive truffet en endelig Ordning, som ikke paalagde Staten nogen Forpligtelse — i hvert Fald ikke fuldt ud — til at pensionere Civillistens Embedsmænd. Praksis kan saaledes paa ingen Maade siges at paalægge Staten en saa omfangsrig Forpligtelse som den, man her synes at paalægge den. Vi have absolut ingen juridisk Forpligtelse, det ere vi enige om; men efter det, der skete ved Frederik den Ottendes Tronbestigelse, som efterfulgtes af en bristet Forventning om at faa en endelig Ordning af dette Forhold, have vi heller ingen moralsk Forpligtelse mere. Der kan rejse sig en saadan moralsk Forpligtelse deraf, at der nu sker en Vedtagelse af Pensioner, og derfor er det, som her sker, ogsaa saa vidtrækkende. Thi hvis man efter det, der skete ved Frederik den Ottendes Tronbestigelse, og efter, at Løftet om at skaffe en endelig Ordning ikke er blevet indfriet, nu uden at gennemføre denne Fordring og uden Forbehold bevilger Pensioner til Civillistens Embedsmænd, da er man ved at indlede en Praksis, som paalægger Staten en moralsk Forpligtelse til at pensionere Civillistens Embedsmænd. Men Grundlaget lægges da ved de Bestemmelser, der træffes i Aar. I Aar staa vi frit, og i Aar kunde vi udmærket afslaa det.

Finansministeren (N. Neergaard): Lovgivningsmagtens Praksis stiftes gennem Folketingets og Landstingets Vedtagelser af Pensionslove ved de tidligere Tronskifter, Vedtagelser, der, som det ærede Medlem ved, ere skete med en ganske overvældende Majoritet, men en Praksis stiftes ikke ved enkelte Medlemmers Udtalelser i afvigende Retning. Jeg ved meget godt, at man kan paaberaabe sig saadanne Udtalelser, ogsaa fra længere Tid tilbage. Men det har kun været enkelte Medlemmers Udtalelser. De to Ting som saadanne have, som sagt, med overvældende Majoritet fastslaaet en bestemt Praksis paa dette Omraade, og det er denne Praksis, Regeringen følger ved sit Lovforslag.

Med Hensyn til den endelige Ordning, som var paa Tale her, da den forrige Civilliste-Pensionslov var til Behandling, gjorde daværende Finansminister Wilhelm Lassen alt, hvad der stod i hans Magt, for at indfri det Løfte, som han paa Regeringens Vegne havde givet, idet han til den Tid, han havde lovet, forelagde et Lovforslag til Afløsning af den moralske Forpligtelse, som han ogsaa mente, at Staten havde i Henhold til Udtrykkene i Pensionslovene og i Henhold til Lovgivningsmagtens tidligere Praksis. Men det bestemmende Princip i det Lovforslag, Finansminister Wilhelm Lassen fremsatte — og, saa vidt jeg erindrer, først fremsatte efter Forhandling med Finansudvalget —, var netop dette, at Staten skulde bære en lignende Byrde til Pensionering af Civillistens Embedsmænd og Funktionærer, som den hidtil havde baaeret, ved at overtage den hele Pensionsbyrde. Det, som Wilhelm Lassens Lovforslag tilsigtede, var altsaa ikke at føre os bort fra denne Forpligtelse, men derimod at regulere den, idet det med Rette blev gjort gældende, at der var noget abnormt i det Forhold, at der blev paadraget Statskassen meget betydelige Pensionsforpligtelser overfor Embedsmænd og Funktionærer, paa hvis Ansættelse og Lønningsvilkaar Lovgivningsmagten ikke havde haft nogen Indflydelse. Det var dette Forhold, som man tilsigtede at afhjælpe, og ligeledes den Uligelighed, der kunde fremkomme i Byrden for Statskassen, alt efter som vedkommende Hofstat har været mere eller mindre talrig og mere eller mindre højt lønnet. Derfor var Princippet i det Wilhelm Lassenske Lovforslag dette, at man regnede ud, baseret paa Gennemsnitserfaringer fra en forholdsvis kort Regeringstid og fra en lang Regeringstid, nemlig Frederik VII's